

«Էդիթ Պրինտ» հրատարակչություն

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Մանկավարժական աշխատողի մասնագիտական
գիտելիքների ու հմտությունների կատարելագործման
անհրաժեշտությունը «Կերպարվեստի» մեթոդիկայի
ուսուցման գործընթացում

Հաստատությունը՝ Երևանի N 18 մսուր-մանկապարտեզ ՀՈԱԿ

Դաստիարակ՝ Լիանա Մեսրոպյան

Ղեկավար՝ Ժաննա Ավետիսյան

2023թ.

Բովանդակություն

Ներածություն-----	3
ՏԵՄԱԿԱՆ ՄԱՍ	
Գլուխ 1. 1.1.Կերպարվեստի տեսակների, ժանրերի, ուսուցումը մանկապարտեզում: Կերպարվեստի պարապմունքի տեսակները-----	4
1.2.Նախադպրոցականին կերպարվեստ ուսուցանելու մեթոդները-----	7
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՄԱՍ	
Գլուխ 2. Կերպարվեստի պարապմունքների տեսակները մանկապարտեզի 1-ին և 2-րդ խմբերում	
Եզրակացություն-----	15
Գրականության ցանկ-----	16

Ներածություն

Արդիականություն: Կերպարվեստային գործունեությունը իր տեսակներով որպես անձի զարգացման միջոց ուսումնասիրման և հետազոտման հատուկ առարկա է:

Այն հետաքրքրել է ինչպես արտասահմանյան, այնպես էլ հայրենական հոգեբան-դաստիարակներին: Լ. Ս. Վիգոտսկին, Ա. Ֆ. Լոպյեվը, Ժ. Պ. Սարտը, Ս. Վ. Սիմոնովիչը, Գ. Ա. Եվսենան, Ա. Գ. Ալեքսեևան, Ե. Վ. Լեբեդևը, Ա. Ս. Բալյանը, Է. Ա. Ալեքսանդրյանը, Լ.Ս. Ներսիսյանը և այլք ուսումնասիրել են ստեղծագործական գործընթացը որպես անձի ինքնաարտահայտման, ներքին պահանջմունքի դրսևորման, հոգեֆիզիոլոգիական խնդիրներից դուրս բերման միջոց: Ժամանակակից գիտության մեջ կերպարվեստային գործունեությունը որպես հոգեբանական ախտորոշման միջոց հետաքրքրել է հոգեբանամանկավարժության բնագավառի մասնագետներին:

Տվյալ խնդրի ուսումնասիրման հարցում ուշագրավ են Վ. Ս. Կուզինի, Ն. Ն. Վոլկովայի, Ռ. Գ. Կազակովայի, Ե. Ի. Իզնատևի, Ն.Ա. Ֆլերինայի, Տ. Վ.Բաշանայի ուսումնասիրությունները: Նրանք հաստատում են այն միտքը, որ կերպարվեստային գործունեությունը որպես գործունեության ձև, երեխայի համար հանդիսանում է պրոյեկտիվ միջոց և ակտիվացնում է նրա ստեղծագործական կարողությունները:

Նպատակ: Որպես ստեղծագործական գործընթաց, նախադպրոցական հաստատություններում այն ընթանում է պարապմունքների ձևով՝ զբաղեցնելով հատուկ տեղ երեխայի մտավոր կարողությունների, հոգեկան և իմացական գործընթացների, գեղարվեստական ճաշակի զարգացման խնդրում: Կերպարվեստի պարապմունքները գեղարվեստամանկավարժական գործընթացներ են, որոնք նպաստում են երեխայի ներդաշնակ զարգացմանը: Նպատակաուղղված կերպարվեստային ուսուցման միջոցով կարելի է ընդլայնել երեխայի աշխարհայացքը, ստեղծագործական ընդունակությունները, կամային որակները, ուշադրությունն ու հիշողությունը, հաղորդակցման հմտությունները, ինքնահաստատման խնդիրները, դպրոցին նախապատրաստելու հիմնահարցերը:

Գլուխ 1.

1.1. Կերպարվեստի տեսակների, ժանրերի, ուսուցումը մանկապարտեզում:

Կերպարվեստի պարապմունքի տեսակները

Նախադպրոցական կրթական հաստատություններում երեխայի կերպարվեստային գործունեության տեսակներն են՝ ներառական, բնօրինակից, թեմատիկ, ազատ ստեղծագործական բնույթի, հիշողությամբ, զրույց արվեստի թեմաներով պարապմունքները, որոնց ընթացքում երեխաները ստանում են ինչպես տեսական գիտելիքներ գեղարվեստական գործունեության վերաբերյալ, այնպես էլ ձեռք են բերում նկարելու, ծեփակերտելու, դեկորատիվ աշխատանքներ կատարելու, ինքնուրույն ստեղծագործական հորինվածքներ ստեղծելու համար անհրաժեշտ կարողություններ ու հմտություններ:

▪ **Գեղանկարչություն կամ գունանկարչություն (երփնագիր)**- Կերպարվեստի տեսակ: Գեղանկարչությունը մարդկային աշխատանքի զարգացած ձևերից մեկն է և առարկայական, գեղագիտական արժեքների ստեղծման ոլորտ: Ինչպես և արվեստի մյուս տեսակները, գեղանկարչությունը ճանաչողական և գաղափարական խնդիր է իրագործում, ստեղծում մարդու, բնության, առարկաների, պատմական և հասարակական երևույթների գեղարվեստական պատկերները: Գեղանկարչության բազմաթիվ ստեղծագործություններ ունեն փաստաինֆորմացիոն արժեք:

▪ **Գծանկար կամ գրաֆիկա**- Գծանկարը գրաֆիկայի տեսակ է, նաև հիմք է նկարչական արվեստի բոլոր տեսակների համար: Գծանկարը կարող է հանդես գալ ինչպես վերջնական ստեղծագործություն, այնպես էլ տեխնիկական բազա հանդիսանալ գեղարվեստական ստեղծագործությունների համար: Այդ իսկ պատճառով գծանկարը, խորապես ուսումնասիրվում է նկարիչների, քանդակագործների և ճարտարապետների կողմից:

Սովորաբար «գծանկար» տերմինը նշանակում է գրաֆիկական միջոցներով (ուրվա-գիծ, գիծ, բիծ) հարթության վրա պատկերված ստեղծագործություն: Գծանկարը որպես ինքնուրույն ստեղծագործություն դիտվում է եվրոպական արվեստում, որպես գրաֆիկայից առանձին տեսակ:

▪ **Քանդակագործություն**- Քանդակագործությունը պլաստիկ արվեստներից մեկն է, կերպարվեստի տեսակ, որ պատկերումները կատարում է ծավալային եռաչափ

մարմնավորումներով: Որպես կանոն քանդակագործությունը պատկերում է մարդուն, սակավ՝ կենդանիներին (անիմալիստական ժանր), ավելի սակավ՝ բնությունը (բնապատկեր), և առարկաներ (նատյուրմորտ): Գեղանկարչության ու գրաֆիկայի համեմատ ունենալով գեղարվեստաարտահայտչական ավելի սահմանափակ միջոցներ՝ քանդակագործությունը միևնույն ժամանակ ստեղծում է ծավալների շոփելի ու իրականակերպ դրսևորումներ և դիտողին հնարավորություն է տալիս պատկերվածն ընկալելու տարբեր դիտակետերից:

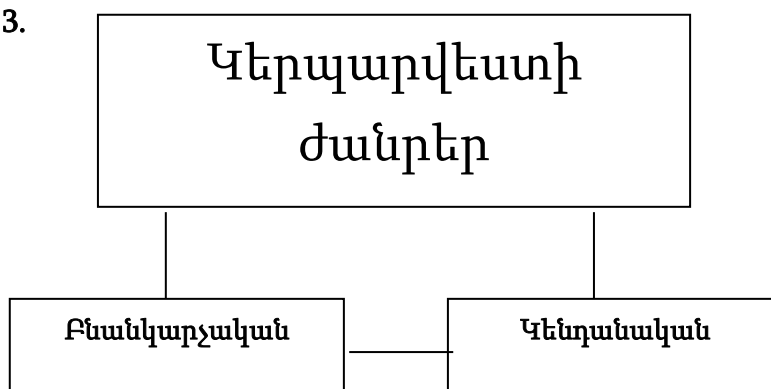
▪ **Դեկորատիվ կիրառական արվեստ**- Դեկորատիվ արվեստի ճյուղը ընդգրկում է ստեղծագործական այն բնագավառները, որում ստեղծվում են գեղարվեստական կենցաղա-յին իրեր (կահույքի, գործվածքի, աշխատանքի գործիք, ինչպես նաև զգեստ, զարդ):

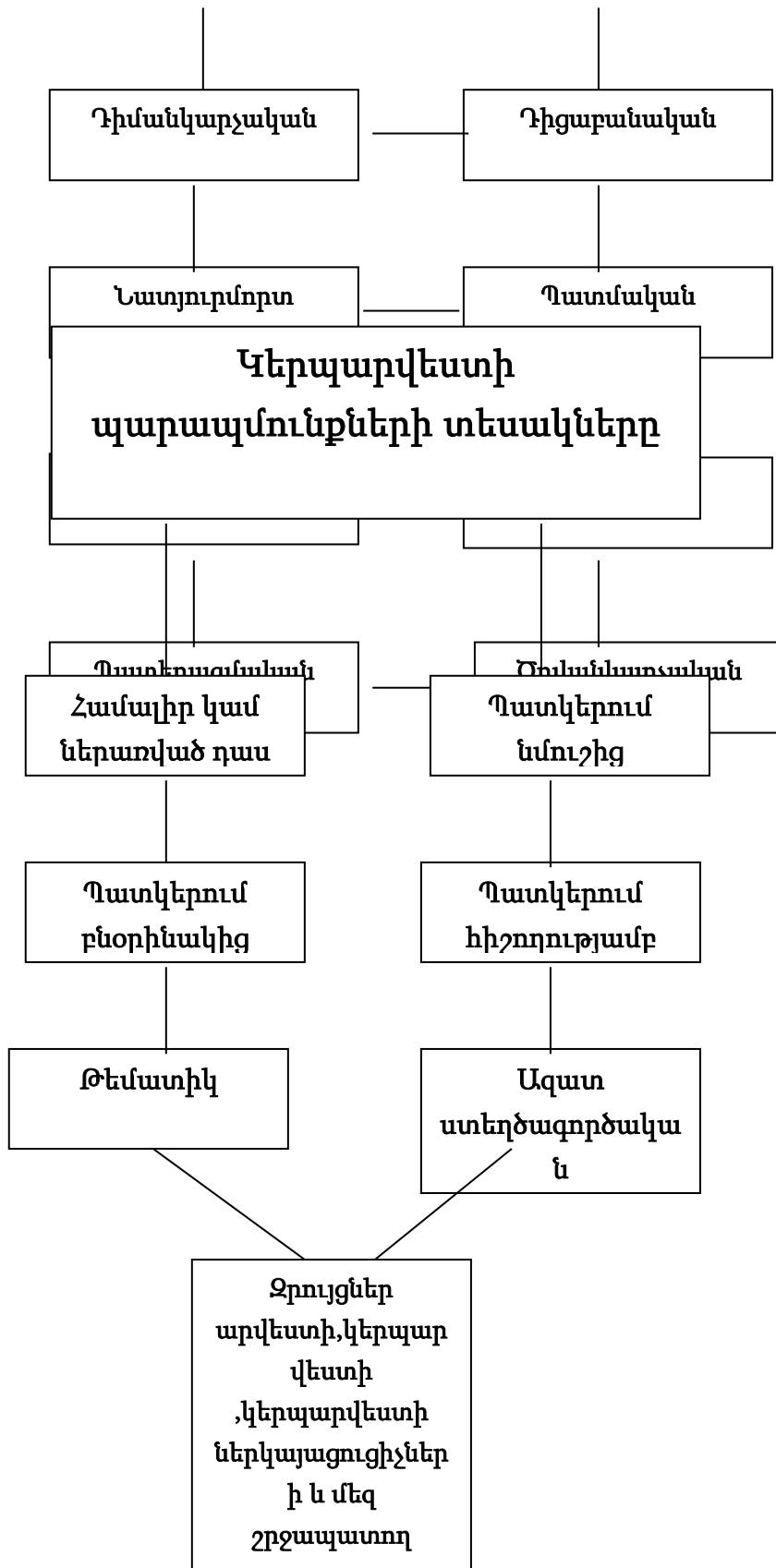
Դեկորատիվ արվեստն ակզբնավորվել է հասարակության զարգացման վաղ շրջանում: Դարերի ընթացքում այն կրել է տարբեր ոճերի և ուղղությունների ազդեցությունը: Մ.թ.ա. II հազարամյակում Չինաստանում ստեղծվել են բրոնզե գեղարվեստական կեր-տվածքներ, ոսկրե և նեֆրիտե քանդակազարդ առարկաներ, մ.թ.ա. V-III դարերում՝ բարձրորակ մետաքսե գործվածքներ, խեցեղեն, մ.թ.ա. VIII-X դարերում, ծաղկման է հասել ճենապակու, իսկ XIV-XVIII դարերում՝ խեցեգործական արտադրությունը:

▪ **Կառուցողական արվեստ կամ արխիտեկտոնիկա**-(հունարեն՝ շինարվեստ, ճարտարապետություն), ճարտարապետության մեջ կառուցողական արվեստի գլխավոր սկզբունքը, շինության, նաև դեկորատիվ արվեստի ծավալային ստեղծագործություն կոնստրակտիվ համակարգին հատուկ կառուցվածքային օրինաչափությունների գեղար-վեստական արտահայտությունը:

Արխիտեկտոնիկան դրսևորվում է կրող և կրվող մասերի փոխադարձ կապի և փոխդասավորվածության միջոցով:

3.

1.2. Նախադպրոցականին կերպարվեստ ուսուցանելու մեթոդները

Կորպարվեստի դասավանդման ընթացքում կիրառվող ակտիվ ուսուցման մեթոդներն են՝

«Մտագրոհի մեթոդ», «Բանալի եզրույթների մեթոդ», «Խմբավորման մեթոդ», «Կարուսելի մեթոդ», «Վեննի դիագրամի մեթոդ», «Բանավոր շրջանագծի մեթոդ»:

ՄՏԱԳՐՈՂԻ ՄԵԹՈՂ- Նախքան պարապմունքը սկսելը երեխաներին առաջարկվում է քննարկել այն,ինչ գիտեն տվյալ թեմայի վերաբերյալ,ապա դաստիարակը հերթականությամբ հարցնում է բոլոր երեխաներին,և նրանք պետք է ասեն այն ամենը,ինչ մտածում են:Այդ մեթոդի շնորհիվ երեխաները ներկայացնում են իրենց գիտելիքները,հայտնում են կարծիքներ՝ լինի դա ճիշտ թե սխալ:

ԲԱՆԱԼԻ ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՄԵԹՈՂ- Պարապմունքը սկսելուց առաջ դաստիարակը ասում է տվյալ թեմային մոտ չորս բառեր և երեխաները ըստ այդ բառերի պետք է գուշակեն,թե ինչի մասին է իրենց պատմելու մանկավարժը: Օրինակ **Գարնան** մասինպարապմունքը սկսելուց առաջ դաստիարակը ասում է «Տարվա որ եղանակի հետ կապ ունեն-Ձնծաղիկը ,մայրիկների տոնը, հաճելի եղանակը, բողբոջած ծառերը բառերը և բառակապակցությունները: »

ԽՄԲԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԹՈՂ- Խմբավորման մեթոդը նպատակահարմար է կիրառել երեխաների որոշ խմբի մեկ ընդհանուր գործի շուրջ համախմբելու համար:Այդ կերպ երեխաները ցուցաբերում են փոխօգնություն,մեկը մյուսին աջակցելու ցանկություն, հարգանք ընկերոջ գործի նկատմամբ,ձևավորվում է ուրիշի կարծիքը հաշվի առնելու գիտակցումը:Երեխաներին կարելի է խմբավորել հենց տվյալ պարապմունքի համար անհրաժեշտ դիդակտիկ պարագաներով,օրինակ «մրգերի» մասին պարապմունք վարելիս երեխաներին բաժանում են 4 խնձոր, 4 տանձ ,4 նարինջ ,4 արքայախնձոր և այլն,և այդ կերպ խմբավորում սեղանի շուրջ:

ԿԱՐՈՒՄԵԼԻ ՄԵԹՈՂ -Կարուսելի մեթոդը կրկին ենթադրում է երեխաների համատեղ աշխատանք ,որի ընթացքում երեխաները համախմբվում են մեկ աշխատանք իրականացնելու համար:Նախապես խմբերի բաժանված երեխաների առաջին խումբը 5 րոպեում կատարում է առաջադրանքը ,որի վրա աշխատանքը շարունակում է մյուս խումբը կրկին 5 րոպե և այդպես շարունակ: Օրինակ ,հանձնարարված է նկարել գարուն. առաջին խումբը նկարում է ծառերը, մյուս խումբ՝ խոտերը , երրորդը՝ արև, վերջինն էլ ամպեր:

ՎԵՆՆԻ ԴԻՔՐԱՄԻ ՄԵԹՈՂ- Վեննի դիագրամը կազմվում է երկու շրջանագծով ,որոնք հատման որոշակի մակերես ունեն : Այդ շրջանագծերը օգտագործվում են երկու կերպարներ միմիանց հակադրելու, իսկ հատման մասը ` դրանց ընդհանրությունները ընդգծելու համար :Օրինակ, շրջանագծի մի մասում երեխաները նկարում են գարուն մյուսում` աշուն ,իսկ դրանց հատման կետում` ընդհանրությունները:

ԲԱՆԱՎՈՐ ՇՐՋԱՆԱԳԾԻ ՄԵԹՈՂ- Բանավոր շրջանագծի մեթոդը համագործակցային վարժություն է : Երեխաները իրենց հանձնարարված թեմայի վերաբերյալ հերթականությամբ մտքեր են արտահայտում և աշխատում են անել այնպես որ մեկը մյուսին տրամաբանորեն շարունակի,որտեղ նրանց մեծապես օգնում է դաստիարակը: Օրինակ մարտի 8-ի մասին ասում են,որ դա մայրիների,տատիկների տոնն է , դա գարնանային տոն է այդ օրը պետք է բացիկներ տալ մայրիկներին և տատիկներին, և այդպես շարունակ:

1.կերպարվեստի պարապմունքների տեսակները մանկապարտեզում

Մանկապարտեզում կերպարվեստի հիմնական տեսակներն են`

Պատկերում բնօրինակից -Գծանկարից և գունանկարից տարբեր առարկաների պատկերում: Առարկաների պատկերում (ավարտված) ճեպանկար, բնօրինակից, երևակայությամբ և հիշողությամբ, եթե առարկան հնարավոր չէ գննել: Բնօրինակից, հիշողությամբ և պատկերացմամբ ծառերի, թռչունների, կենդանիների ուրվապատկերը (նկարչական նյութը` ջրաներկ, գուաշ, գունամատիտ, մոմակավիճներ, սպիտակ կամ երանգավոր թղթի վրա) առանց նախօրոք մատիտով արված նկարի: Բնօրինակից և հիշողությամբ կենդանիների, թռչունների և մարդու ֆիգուրայի պատկերման (ներառյալ ճեպանկարում) կարողության զարգացում: Վառ արտահայտված ռեֆլեքսներով տաք և սառը գունային գամմայով նատյուրմորտների, աշնանային և գարնանային ծաղիկների պատկերում: Աշնանային և գարնանային բնության էտյուդային պատկերում (պլեներ) կամ պատկերում հիշողությամբ: Բնօրինակից, հիշողությամբ և պատկերացմամբ կենցաղային տարբեր իրերի` մրգերի, բանջարեղենի, ծաղիկների պատկերում (ներառյալ ճեպանկարում): Տարբեր գույների երկու ծալքավոր կտորների ֆոնին 2–3 առարկաներից կազմված նատյուրմորտի բնօրինակից պատկերում: Նկարչություն բնության գրկում (պլեներ) բնության տեսարաններ, շինություններ, կենդանիներ:

2.Թեմատիկ պատկերում -Շրջակա միջավայր: Գրական ստեղծագործության ձևավորում կամ պատկերագրում: Թեմատիկ նկարչությունը պետք է իրականացվի դիտման, պատկերացման, հիշողության և հեքիաթների ձևավորման միջոցով: Կոմպոզիցիա՝ հասկացության լայն ըմբռնում: Իրականության, բնության որոշ երևույթների, կենցաղային սյուժեներ

ա) «Գեղեցիկ ձմեռ», «Ամանոր», «Գարուն», «Տոնական հրավառություն», «Հեքիաթի ամբողջը», «Կիզիչ օր», «Կրկեսում», «Ինչպես կօզնեմ մայրիկիս», «Առաջին ձյունը» «Ծիածան», «Ուշ աշուն», «Կենդանաբանական այգում», «Ճանապարհորդություն օդապարիկով», «Տոնական փաթեթավորում», «Տոնածառի խաղալիքներ», «Հայրենի երկրամասի գեղեցկությունը», «Զբոսանք այգում», «Մայրամուտ», «Թավուտ անտառում», «Բերքահավաք», «Իմ ծնողների դիմանկարները», «Ձմեռային ձնակույտեր», «Հեքիաթային անտառում», «Խատուտիկները դաշտում», «Անտառի բացատ», «Երեկոյան քաղաքը», «Իմ սիրելի կենդանին», «Փողոցն իմ պատուհանից», «Իմ Հայաստան», «Ջունզլիներում», «Լեռներում», «Անապատ», «Աշնանային շուկա», «Մենք նկարում ենք երաժշտություն», «Հրավառություն», «Բերքահավաք», «Մարգարադահլիճում», «Ծառատունկ», «Բաբելոնյան աշտարակ»: «Մենք նկարում ենք տարվա եղանակներ», «Իմ սիրած խաղալիքները», «Խաղալիքները պարում են», «Գարնանը բակում», «Իմ ընտանիքը», «Իմ մայրիկը», «Կենդանաբանական այգում», «Անձրևոտ օր», «Թող միշտ լինի արևը»:

բ)Ձեռքը գրելուն նախապատրաստելու շրջանում առաջարկվող առաջադրանքների օրինակներ, «Տոնավաճառ», «Հագուստ աշնան համար», «Ժողովրդական վարպետի արհեստանոցում»,

գ) Հեքիաթների նկարագրումներ. «Սևուկ ուլիկը», «Ծիտը», «Գայլն ու գառը», «Սուտլիկ որսկանը», «Պոչատ աղվեսը», «Շունն ու կատուն», «Հեքիաթ տաք և սառը գույների մասին»:

դ) Խմբային աշխատանքների համար նախատեսված թեմաներ (երբեմն ուսուցչի օգնությամբ) «Տոնահանդես», «Տիկնիկի սբրոց»:

3.Պարկերում հիշողությամբ -Պատկերման ընդհանրացված բնույթը: Զարգացնում է դեկորատիվ կոմպոզիցիայի հիմնական օրինաչափությունները՝ համաչափություն, անհամափաչություն (սիմետրիա, ասիմետրիա):

- նախշերի կատարում
- կիրառական արվեստի նմուշների պատկերագրում:
- շնորհավորական բացիկների պատրաստում և ձևավորում:
- պատի թերթերի և վահանակների պատրաստում:
- գրքի ձևավորում:

4. Պատկերում կրկնօրինակմամբ - Նախշեր և դեկորատիվ նախշերի պատկերումը օրինակների օգնությամբ: Աշխատանք ուղղանկյան, շրջանագծի մեջ՝ բուսական և երկրաչափական դեկորատիվ տարրերով: Առարկաների, բույսերի և կենդանիների ձևի ոճավորում և ընդհանրացում, ազգային զարդանկարչության առանձնահատկությունների, հագուստի, ափսեների և խաղալիքների ձևավորում: Արտահայտչական միջոցներ՝ կետ, գիծ, ֆակտուրա, տեքստուրա, գույն, ձև, ծավալ, համաչափություններ, զանգված և տարածություն: Կոմպոզիցիայի հիմունքներ(սիմետրիա, ասիմետրիա, հավասարակշռություն, ռիթմ և շարժում): Հակադրություն և ներդաշնակություն:

5. Ազատ ստեղծագործական պատկերում -Կավով կամ ծեփանյութով կատարվող աշխատանք: Կավը կամ պլաստիլինը՝ որպես գեղարվեստական նյութ, գործիքների ու հարմարանքների անվանումները, ծեփակերտման աշխատանքների զարգացման մասին (ապակի, տախտակ, ջրաման, լաթեր, դրոշմներ) տեղեկություններ: Ժողովրդական վարպետների (բրուտների,խաղալիքագործների) աշխատանքները: Ծեփակերտում՝ ժողովրդական խաղալիք: Ամանեղենի ծեփակերտման տարբեր եղանակներ: Բրուտագործական առարկաների դեկորի պարզագույն հնարներ: Ծեփակերտում /կավից կամ պլաստիլինից/ բնօրինակից, հիշողությամբ, պատկերացմամբ՝ քաղաքային տրանսպորտ, ընտանի և վայրի կենդանիներ:

Գլուխ 2. Կերպարվեստի պարապմունքների տեսակները մանկապարտեզի 1-ին և 2-րդ խմբերում

Կրտսեր առաջին խմբում անցկացվող պարապմունքի հիմնական տեսակը նկարչությունն է (2-3 տարեկան)

Կերպարվեստի պարապմունք

Խումբը՝ Կրտսեր առաջին

թեման-«Բնանկարչություն: Թեմատիկ աշխատանք՝ «Եղանակներ»:

նպատակը-

- Հայրենի երկրի բնաշխարհի նկատմամբ սիրո, հետաքրքրության և հոգատարության ձևավորում:
- Կերպարվեստի ժանրերի, ջրաներկի ճիշտ օգտագործման, գույների և երանգների մասին պատկերացման ձևավորում:
- «Տարվա եղանակները» բեմականացման ներկայացում, միջառարկայական կապի ապահովում:

Կահավորումը-Տարվա տարբեր եղանակների բնապատկերներով նկարներ, գեղեցիկ ձևավորված ամանեղեն, սպասք, կահույք, գորգեր, խաղալիքներ, գործվածքեղեն, խեցեղեն, ջրաներկ, գունավոր մատիտներ, յուղամատիտներ, գունավոր կավիճներ, նկարչական ալբոմներ, մոլբերտներ (նկարելու համար հենարան) և այլն:

Մեթոդները - Պրիզմա, Պատկերասրահ:

Պարապմունքի համառոտ ընթացք

Երեխաները ներկայացնում են նախորդ պարապմունքերին անցած գիտելիքները կերպարվեստի ճյուղերի և ժանրերի մասին: Նշում են հիմնական և բաղադրյալ գույների մասին, առավել պատկերավոր և ուսանելի դարձնելու համար կիրառում են «Պրիզմայի» մեթոդները:

Կերպարվեստն ունի չորս հիմնական տեսակ՝ գունանկարչություն, գրաֆիկա, քանդակագործություն, դեկորատիվ-կիրառական արվեստ: Կերպարվեստի տեսակները հեշտությամբ կարելի է միմյանցից տարբերել իրենց կատարման նյութերով, գործիքներով, աշխատելաձևով:

Մանկապարտեզում փոքրերի 1-ին և 2-րդ խմբերում անցկացվող պարապմունքի հիմնական տեսակը մատիտով նկարչությունն է, ծանոթացումը մատիտանկարչությանը:

Պարապմունքի թեման՝ <<Խոտեր կենդանիների համար>> Նպատակը՝

- Զարգացնել հետաքրքրություն նկարչության նկատմամբ
- Շարունակել սովորեցնել ճիշտ բռնել մատիտը

• Նկարել ուղիղ երկար գուգահեռ գծեր՝ ներքևից վերև[խոտեր]

• Ճիշտ նստել սեղանի շուրջ:

Կիրառվող մեթոդներ՝

Դիտման, զնման, ցուցադրման, հարց ու պատասխանի

Վերջնարդյունք՝ • Ճանաչի նկարչական նյութերը • Ճիշտ բռնի մատիտը • Իմանա հիմնական գույները • Պահպանի ճիշտ կեցվածք նկարելու ընթացքում Անհրաժեշտ նյութեր՝ նախապես ալբոմի թղթի ներքևի հատվածում նկարել շագանակագույն հաստ հորիզոնական գիծ/բացատ/, իսկ վերևում՝ արև/դեղին շրջան/: Կանաչ գույնի մատիտներ:

Պարապմունքի ընթացք՝ Խթանում

Դաստիարակի սեղանին դրված է կանաչ խոտ: Խաղալիք-կենդանիները շուրջը շարված ուտում են խոտը: Դաստիարակը հարցնում է.

Ի՞նչ են ուտում կենդանիները:

Ո՞րտեղ է աճում խոտը:

Էլ ո՞վ է սիրում խոտ ուտել:

Դաստիարակը սեղանին դնում է մեկ այլ կենդանի և ասում, որ այս կենդանին քաղցած է մնացել, քանի որ նրանց ընկերները կերել են ողջ խոտը:

Իմաստի ընկալում

Դաստիարակը առաջարկում է երեխաներին նկարել խոտ մյուս կենդանիների համար և խավատախտակի ներքևի հատվածում տեղադրում է շագանակագույն գուլակ/բացատ/, իսկ վերևում արև: Առաջարկում է բացատում աճեցնել խոտեր:

Այնուհետև երեխաներին բաժանում է նկարչության թղթեր, որոնց վրա նախապես նկարված են արև և բացատ: Մինչ աշխատանքը սկսելը երեխաներին հիշեցնում է, թե ինչպես պետք է նստել սեղանի շուրջ, ինչպես պետք է բռնել մատիտը, առաջարկում է օդում նկարել խոտ:

Կշռադատում՝

Բոլոր աշխատանքները ցուցադրվում են երեխաների համար տեսանելի վայրում:

Դաստիարակը կատարում է աշխատանքների քննարկում: Կատարում է հարցադրում.

- Ի՞նչ է պատկերված ձեր նկարներում:
- Ի՞նչ գույնի մատիտներ օգտագործե՞ծիք:

- ՈՒ՛մ համար խոտեր նկարեցիք:
- Ի՛նչ պետք է անեն այս խոտերու կենդանիները:

Եզրակացություն

Երեխայի զարգացման հարցում անփոխարինելի դեր են կատարում կերպարվեստային գործունեության տարբեր ձևերը՝ նկարչությունը, ծեփակերտումը, դեկորատիվ կիրառական արվեստը, կոննստրուկտիվորման աշխատանքները:

Ստեղծագործական բնույթի պարապմունքները երեխաներին զինում են գիտելիքներով, պատճառում են ուրախություն, արվեստի նկատմամբ վերաբերմունք:

Կերպարվեստային պարապմունքները մանկապարտեզում կազմակերպվում են հմուտ մասնագետների կողմից: Դաստիարակը պետք է կարողանա կողմնորոշվել արվեստի, կերպարվեստի տարբեր բնագավառներում, տիրապետի նկարչական տարբեր ձևերի, կարողությունների և նկարչական տարբեր միջոցներին, տեխնիկական հնարքներին, մանկան ստեղծագործական, մանկավարժահոգեբանական գործընթացի առանձնահատկություններին: Պարապմունքների հաջողությունը կաված է դաստիարակի մասնագիտական բարձր որակներից, ուսուցման մեթոդների և ձևերի իմացությունից, տիրապետելու կարողությունից:

Կերպարվեստի պարապմունքները մանկապարտեզում հիմնականում կազմակերպվում են դաստիարակի կողմից երկու եղանակով՝ **տեսական և գործնական:**

Տեսական պարապմունքի ժամանակ դաստիարակը երեխային փոխանցում է գիտելիքներ, կերպարվեստի և նրա ժանրերի, տեսակների և կառուցվածքի մասին:

Գրականության ցանկ

1. «Հայկական սովետական հանրագիտարան » հ.2, էջ 495
2. «Մանկապարտեզի կրտսեր առաջին խմբի (2-3տարեկան) կրթական համալիր ծրագիր» Եր. 2012 թ.
3. Յուրի Տուկաչև «Մանկավարժական ձեռնարկներ», Եր. 2013 թ.
4. Լ. Ներսիսյան «Բնանկար», Եր. 2011 թ.
5. Լ. Սմբատյան, Վերդյան, Լ. Սարգսյան « Կերպարվեստի պարապմունքները 1-ին և կրտսեր 2-րդ խմբերի համար», Եր. 2015 թ.
6. Լ.Սարգսյան «Խոսքի զարգացման պարապմունքները մանկապարտեզի կրտսեր առաջին խմբում», Եր. 2019 թ.
7. Հայկական Սովետական Հանրագիտարան, Երևան, 1982, հատոր 8, էջ197-198